

สัญญาณเตือนโรคลมชักในเด็ก ส่งผลต่อพัฒนาการ

ศูนย์ : ศูนย์สุขภาพเด็ก

บทความโดยแพทย์ : พญ. วราลี ผดุงพรรค

หากพบว่าเด็กมีอาการกระตุก เกร็ง เหม่อลอย เบลอ หรือนิ่งไประหว่างคุย เรียกแล้วยังไม่รู้สีกตัว ให้สงสัยไว้ก่อนเลยว่าอาจเป็นโรคลมชัก ควรพาเด็กมาพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาแต่เนิ่นๆ เพราะถ้าได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างรวดเร็ว โอกาสที่จะหายเป็นปกติก็มีมากขึ้น หากปล่อยไว้นานส่งผลให้คุณภาพชีวิตของเด็กลดลง พัฒนาการล่าช้า ถดถอย ทั้งด้านการเรียนและการเข้าสังคม

รู้จักโรคลมชัก

โรคลมชักเกิดได้กับคนทุกเพศทุกวัยตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงเด็กโต เป็นอาการชักที่เกิดจากความผิดปกติของการทำงานของสมอง หากถูกกระตุ้นมากเกินไปจะทำให้เกิดอาการชักได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับแหล่งของประจุไฟฟ้าว่าออกมาจากส่วนใดของร่างกาย เช่น สมองส่วนที่ควบคุมแขนขาถูกกระตุ้นก็จะเกิดอาการเกร็งกระตุกขึ้นมาที่แขนขา ถ้าเกิดในส่วนของสมองที่ควบคุมเรื่องการรับรู้จะมีอาการเบลอ เหม่อลอย ทำให้อาการของโรคลมชักมีความแตกต่างกันไปในแต่ละคน

สาเหตุของโรคลมชักในเด็ก

โรคลมชักในเด็ก เกิดได้จากหลายสาเหตุและมีความแตกต่างในแต่ละกลุ่มอายุ เช่น พันธุกรรม สมองได้รับบาดเจ็บจากการขาดออกซิเจน จากอุบัติเหตุกระทบกระเทือนศีรษะ เลือดออกในสมอง การติดเชื้อที่ระบบประสาท หรือ โครงสร้างเซลล์สมองที่ผิดปกติ เป็นต้น โรคลมชักยังเกิดได้ตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์มารดาหรือมีการคลอดก่อนกำหนด เนื่องจากเซลล์สมองยังพัฒนาไม่สมบูรณ์ เมื่อถูกกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมภายนอกจะมีผลกระทบต่อสมองได้ พบได้ตั้งแต่วัยทารก เด็กเล็ก หรือ โรคลมชักชนิดพบมากในวัยรุ่น

อาการของโรคลมชักในเด็ก

อาการของโรคลมชักในเด็กมีหลากหลายรูปแบบ

ขึ้นอยู่กับกระแสไฟฟ้าในสมองผิดปกติที่ส่วนใดของสมองและรุนแรงมากน้อยแค่ไหน

บางอาการสังเกตได้ยากทำให้พ่อแม่ไม่ทราบว่าเด็กมีอาการชักอยู่ ดังนั้นพ่อแม่

หรือผู้ปกครองของเด็กต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของเด็ก หากมีความผิดปกติ หรือมีพฤติกรรมแปลกๆ ซ้ำๆ

โดยอาการชักในเด็กที่พบได้บ่อย ดังนี้

- **อาการชักแบบเหม่อลอย** มักเกิดกับเด็กที่มีอายุระหว่าง 5-10 ปี โดยเด็กจะมีอาการเหม่อลอยหรือนิ่งไประหว่างคุย เรียกแล้วยังไม่รู้สึกรู้สีกตัว ไม่มีอาการทางกลามเนื้อหรือมีแต่นอยมาก เช่น กระพริบตาถี่ๆ เมื่อเป็นบ่อยๆ ทำให้มีปัญหาการเรียนตกต่ำได้ตามมา
- **อาการชักทั้งตัว** โดยเวลาชักจะมีอาการเกร็งกระตุกแขนขาข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง หรืออาจเป็นทั้งตัว อาจมีตาลอย ตากระตุก เรียกไมรูดัว และจำไม่ได้ว่าตัวเองชัก

อันตรายจากการชัก

โรคลมชักในเด็ก หากเกิดอาการชักขึ้นบ่อยครั้งย่อมมีผลกระทบต่อสมอง

และอาการชักอาจรุนแรงขึ้นจนควบคุมไม่ได้ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านการเคลื่อนไหว การรับรู้ ความจำ พฤติกรรมและอารมณ์ หากไม่ได้รับการรักษาอย่างรวดเร็ว

สมองก็จะได้รับผลกระทบเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย สำหรับอาการชักที่เป็นอันตราย ส่วนใหญ่จะมีอาการนานเกิน 30 นาที หรือมีการสำลักขณะที่ชัก ซึ่งจะทำให้เด็กหยุดหายใจ และสมองขาดออกซิเจนได้

คลิกเพื่อสอบถาม

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไขทุกข้อสงสัย ตอบทุกคำถามคาใจ ไม่เสียค่าใช้จ่าย!

การตรวจวินิจฉัยโรคลมชักในเด็ก

แพทย์จะต้องวินิจฉัยก่อนว่าเป็นโรคลมชักที่มาจากสาเหตุใด เพื่อทำการรักษาได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เบื้องต้นจะมีการซักประวัติอย่างละเอียด การตรวจร่างกาย รวมทั้งการตรวจพิเศษอื่นๆ

เพื่อตรวจหาตำแหน่งความผิดปกติในสมองที่เป็นจุดกำเนิดชัก อาทิ

1. การตรวจคลื่นไฟฟ้าสมอง (Electroencephalography, EEG) โดยจะติดสายไฟฟ้าในตำแหน่งต่างๆ

บนศีรษะ เพื่อตรวจหาจุดที่ปล่อยไฟฟ้าผิดปกติในสมอง ช่วยวินิจฉัยโรคลมชัก และทำให้สามารถบอกตำแหน่งของสมองที่เกิดการชักและชนิดของการชักได้

2. การตรวจเอกซเรย์ MRI Brain จะทำในบางรายที่มีอาการสงสัย ชัก ช่วยให้แพทย์เห็นภาพความผิดปกติของสมองที่เป็นสาเหตุของโรคลมชักได้ เช่น เนื้องอกในสมอง เลือดออกในสมอง เป็นต้น

แนวทางการรักษาโรคลมชักในเด็ก

ปัจจุบันยังไม่มียาต้านเชื้อไวรัสสำหรับโรคไขเลือดออก การรักษาจึงเป็นไปตามอาการ มีไข้ให้เช็ดตัวและรับประทานยาพาราเซตามอลลดไข้เท่านั้น ห้ามใช้แอสไพริน ไอบูโพรเฟน ฝ้าสังเกตอาการชักหลังจากไข้ลดลง ถ้าผู้ป่วยรับประทานยาไดโนย อาจให้ดื่มนม น้ำผลไม้ หรือน้ำเกลือแร่รวมด้วย

ป้องกันไขเลือดออกในเด็กได้อย่างไร?

การรักษาแพทย์จะต้องวินิจฉัยก่อนว่าเป็นโรคลมชักที่มาจากสาเหตุใด เพื่อทำการรักษาได้ถูกต้อง โดยปัจจุบันมีแนวทางการรักษาโรคลมชักในเด็ก สามารถแบ่งออกเป็น 2 หลักใหญ่ คือ

1. **การให้ยากันชัก** เพื่อช่วยกดสมองส่วนที่มีการปล่อยคลื่นลมชักออกมา ทำให้ไม่ชัก โดยปัจจุบันมียากันชักหลากหลายชนิด ซึ่งการเลือกให้ยากันชัก แพทย์ก็จะเลือกตามความเหมาะสมของชนิดการชัก และผลข้างเคียงของยา เป็นต้น
2. **การควบคุมอาหารแบบคีโตเจนิค ไดเอท (Ketogenic Diet)** ใช้กับเด็กที่ควบคุมอาการชักได้ยากและเมื่อการให้ยาไม่ได้ผลเท่าที่ควร
3. **วิธีการผ่าตัด** สำหรับผู้ป่วยที่รับประทานยาแล้วไม่ได้ผล

การป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้น

โรคลมชักที่เกิดจากกรรมพันธุ์หรือหาสาเหตุไม่ได้อาจป้องกันไม่ได้ แต่คนทั่วไปสามารถลดความเสี่ยงในการเกิดอาการชักได้โดยป้องกันไม่ให้ศีรษะมีการกระทบกระเทือนรุนแรง ผู้ปกครองควรดูแลให้เด็กหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย หรืออุบัติเหตุ ส่วนรายที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคลมชัก ควรลดปัจจัยที่กระตุ้นทำให้ชักมากขึ้น เช่น การพักผ่อนไม่เพียงพอ การมีไข้ การขาดอาหาร ความเครียด เป็นต้น ทั้งนี้ควรดูแลเด็กให้รับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง

นอกจากนี้หากเด็กมีอาการชักเกร็งกระตุกไม่รู้สึกรู้สีกตัว มีวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ดังนี้

1. ผู้ปกครองต้องตั้งสติให้ดี

2. จัดทำเด็กให้นอนตะแคงเพื่อป้องกันการสำลัก และถ้าเห็นเศษอาหารให้กวาดออกมาจากปากให้หมด
3. ห้ามเอาอุปกรณ์ใดๆ รวมทั้งมือเข้าไปข้างปากเด็กเพื่อป้องกันการกัดลิ้น
เพราะฟันอาจหักหรือสิ่งของอาจตกเข้าไปในคอจนเป็นอันตรายและทำให้เด็กหายใจไม่ออกได้
4. โดยทั่วไปอาการชักมักจะหยุดได้ภายใน 2-3 นาที ยกเว้นบางรายที่รุนแรงมากเกิน 5 นาที
หรือมีการชักซ้ำเกินกว่า 1 ครั้งภายในวันเดียวกัน หลังจากหยุดชักแล้วให้รีบพาไปส่งโรงพยาบาลโดยทันที

หากเด็กมีอาการที่ไม่แน่ใจว่าชัก หรือผู้ปกครองคิดว่าชัก

ควรรีบพามาปรึกษาแพทย์เพื่อให้ได้รับการวินิจฉัยและการรักษาที่เหมาะสมโดยเร็วที่สุด

พญ.วราลี ผดุงพรรค

แพทย์กุมารเวชศาสตร์โรคภูมิแพ้และภูมิคุ้มกัน

ศูนย์สุขภาพเด็ก

นัดหมายแพทย์

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย